

## КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 04 від 04.04.2023 р.

Голова Приймальної комісії



Олександр ТУРУНЦЕВ

### Програма фахового іспиту з сольного співу

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Спеціальність: **025 Музичне мистецтво**

Освітня програма: **025.00.02 Сольний спів**

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи

  
Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри академічного та  
естрадного вокалу

Протокол № 3 від 15.03.2023 р.

Завідувач кафедри  Олена ЗАВЕРУХА

Київ – 2023

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит з сольного співу для вступників, які здобули освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста проводиться в один день.

**Мета** фахового іспиту з сольного співу передбачає перевірку практичної підготовки вступників.

**Завданням** фахового іспиту є виявлення ступеня сформованості творчих умінь та навичок вступників, а саме:

- рівня сформованості вокальних даних (чистота інтонування, співацький діапазон, темброве забарвлення голосу, співацьке дихання, тембр голосу, артикуляція і дикція, музичний слух, манера подачі звуку, відчуття ритму, широта діапазону);
- здатності до інтерпретації музичних творів, а також емоційне розкриття художнього образу твору;
- складності програми, акторська майстерність, втілення сценічного образу, сценічний імідж.

**Форма проведення:** практична.

**Особливі умови:** Онлайн (дистанційно).

### **Правила проведення вступних іспитів онлайн (дистанційна форма) та вимоги до вступників під час складання фахового іспиту**

1. Члени екзаменаційної комісії створюють відеозустріч у ресурсі Zoom та надсилають запрошення на електронні пошти вступників.
2. Вступники проходять ідентифікацію під час підключення до сесії за 30 хв. до початку складання фахового іспиту. За цей час кожен вступник підтверджує ідентифікацію особи та демонструє підготовлене приміщення. Для ідентифікації вступник демонструє оригінал документа, що засвідчує особу.

3. У час, визначений як початок іспиту, в чат надсилається посилання для входу в окремі сесійні зали (кімнати) для фахового іспиту.

4. Під час складання фахового іспиту обов'язково ведеться відеозапис. Беручи участь у іспиті, вступник погоджується з тим, що буде вестись запис іспиту.

5. У разі виникнення під час складання фахового іспиту обставин непереборної сили, вступник повинен негайно повідомити екзаменатора або іншу відповідальну особу про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо).

6. Під час складання фахового іспиту **вступник зобов'язаний:**

- не залишати зону видимості веб-камери;
- не відключати мікрофон та не знижувати його рівень чутливості до звуку під час іспиту;
- використовувати один/два засоби виведення зображення (монітор, телевізор, проєктор, телефон).

7. Під час складання фахового іспиту **заборонено:**

- залучати на допомогу третіх осіб;
- надавати доступ до комп'ютера стороннім особам;
- вступати у розмову з третіми особами.

8. Порухення цих вимог є підставою для ухвалення рішення про анулювання результатів фахового іспиту та виставлення незадовільної оцінки.

Виявлені знання та вміння вступників на фаховому іспиті з сольного співу оцінюються кількістю балів відповідно до встановлених критеріїв.

Оцінка за фаховий іспит вважається незадовільною, якщо вступник отримав менше 100 балів.

### **Критерії оцінювання знань вступника**

<b>Кількість балів (max - 200)</b>	<b>Критерії</b>
<b>180-200</b>	Вступник виявив відмінне володіння співацьким голосом, високий рівень виконавської техніки та інтерпретаційних умінь, бездоганно виконав 4 різнохарактерних твори.
<b>160-179</b>	Вступник виявив добрий рівень володіння співацьким голосом, успішно виконав твори програми фахового випробування з дотриманням авторського тексту та інтерпретаційного плану з незначними технічними огріхами.
<b>140-159</b>	В загальному вірне відтворення нотного тексту творів програми фахового випробування з певними текстовими помилками. Вступник виявив належний рівень вокальної техніки.
<b>120-139</b>	Вступник виявив достатній рівень володіння співацьким голосом, знання творів програми фахового випробування, але допустив кілька суттєвих текстових помилок.
<b>100-119</b>	Вступник продемонстрував посередній рівень володіння співацьким голосом, допустив значну кількість текстових помилок і технічних огріхів. Знання тексту творів задовольняє мінімальні вимоги програми фахового випробування.
<b>1-99</b>	Вступник виявив низький рівень володіння співацьким голосом, нездатний до виконавської інтерпретації вокальних творів.

### **Зміст програми**

Фаховий іспит для вступників на основі освітнього ступеня бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст складається із виконання чотирьох різнохарактерних вокальних творів із супроводом (з фонограмою «мінус 1»).

#### **Академічний вокал**

- 1. Арія з опери старовинних композиторів** (наприклад: А. Вівальді Арія з опери «Джустіно», «Vedro con mio di letto»).

2. **Арія або романс зарубіжних композиторів** (наприклад: Ф. Шуберт «Форель»).

3. **Арія, романс або пісня українських композиторів** (наприклад: В. Косенко «Сумний я», «Я тут, Інезільє», А. Штогаренко «Якби мені черевики»).

4. **Українська народна пісня** (наприклад: обр. Л. Кауфман «Ой не світи місяченьку», «Ой на гору козак воду носить», М. Лисенко «Дощик, дощик»).

### **Естрадний вокал**

1. **Естрадна пісня українського композитора** (наприклад: муз. В. Івасюка. «Водограй»).

2. **Естрадна пісня зарубіжного композитора** (наприклад: Music & words by Kristian Lundin, Andreas Carlsson – «I'm Alive»).

3. **Джазовий стандарт** (наприклад: Music & words by Cole Porter – «Love for sale»).

4. **Авторська або сучасна пісня** (наприклад: муз. М. Бурмака, сл. Б. Чіп – «Розлюбив»).

### **Орієнтовний перелік вокальних творів**

#### ***Арії з опер старовинних композиторів***

Гендель Г. Арія Арміди «Lascia chio piango» з опери «Рінальдо», арія Нерей «Amen, amen... Alleluia» з опери «Дейдамія».

Каччіні Дж. «Амарілі» (мадригал).

Вівальді А. Арія з опери «Джустіно» «Vedro con mio di letto».

Перголезі Дж. Б. (1710-1736) Речитатив і арія з кантати №2.

Гайдн Ф.Й. (1732-1809) Арії Анни з ораторії «Пори року»: 1. «Auf starken fittiche», 2. «Nun beut die fluz».

Моцарт В.А. (1756-1791) Каватина Графіні «Pojge amor», речитатив і арія Графіні «E Susanna non vien», дві арії Сюзанни.

#### ***Арії і романси західних композиторів***

Ардіті Л. «Поцілунок», «Молва».

Понк`єллі А. Арія Джоконди з опери «Джоконда».

Бойто А. Арія Маргарити з опери «Мефістофель».

Белліні В. Полонез Ельвіри з опери «Пуритани», арія Аміні з опери «Сомнанбула».

Россіні Дж. Каватина Семіраміди з опери «Семіраміда», каватина Розіни з опери «Севільський цирульник».

Пуччіні Дж. Арія Ліу з опери «Турандот», арія Манон з опери «Манон Леско», розповідь Мімі, вальс Мюзетти з опери «Богема».

Бізе Ж. (1838-1875) Арія Мікаели з опери «Кармен».

Гуно Ш. Речитатив та арія Джульєтти з опери «Ромео і Джульєтта», арія Маргарити з III дії опери «Фауст».

Шуберт Ф. «Форель», «Серенада», «Аве Марія», «Баркарола», «Маргарита за прялкою».

Гріг Е. «Сон», «Колискова», «Весною», «Рози», «Люблю тебе», «Весняний дощ».

Кальман І. Арія Одетти з оперети «Баядера», арія Маріци, «Чардаш Маріци» з оперети «Маріца».

### ***Арії і романси українських композиторів***

Гулак-Артемівський С.С. Пісня Одарки, романс Оксани, арія Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм».

Кропивницький М.Л. «Соловейко».

Вахнянин А.К. арія Одарки «Нема мені порадоньки».

Лисенко М.В. Три арії Марильці з опери «Тарас Бульба».

Лисенко М.В. Пісня Цвіркунки з комічної опери «Чорноморці».

Лисенко М.В. Каватина Оксани з опери «Різдвяна ніч».

Лисенко М.В. Аріозо Панночки.

Лисенко М.В. Аріозо Галі з опери «Утоплена».

Лисенко М.В. Вальс Венери і арія Дідони з опери «Енеїда».

Лисенко М.В. Три пісні Наталки з опери «Наталка Полтавка».

Лисенко М.В. Романси: «Ой одна я, одна».

Лисенко М.В. «Місяцю-князю».

Лисенко М.В. «Нічого, нічого».

Лисенко М.В. «Як би мені черевики».

Лисенко М.В. «Ой ходила дівчина бережком».

Лисенко М.В. «Смутної провісни».

Лисенко М.В. «Айстри».

Українські народні пісні з репертуару Оксани Петрусенко.

### ***Пісні сучасних українських композиторів***

В. Верменич «Чорнобривці», «На калині мене мати колихала».

О. Білаш «Два кольори», «Над Україною», «Полинь», «Полтавська полька», «Журавка», «Пісня про калину», «Стань зорею мені».

І. Білозір «Пшеничне перевесло».

П. Дворський «Рідна мова», «Смерекова хата».

Л. Дудківський «Черешневий гай», «Якщо любиш – кохай».

О. Злотник «Маки червоні», «Гай, зелений гай», «Чуєш, мамо», «Батько і мати», «Марево снів».

В. Івасюк «Водограй», «День без тебе», «Кленовий вогонь», «Я піду в далекі гори», «Запроси мене у сни», «Тільки раз цвіте любов», «Балада про мальви», «Балада про дві скрипки», «Жовте листя», «Мандрівний музика», «Червона рута», «Пісня буде поміж нас».

І. Кириліна «Яблуневі зливи», «Лісова пісня».

М. Мозговий «Край», «Земле, моя», «Зачаровані слова», «Минає день».

Т. Петриненко «Пісня про пісню», «Господи, помилуй нас».

І. Поклад «Чарівна скрипка», «Скрипка грає», «Зелен клен», «Кохана».

О. Пономарьов «Колискова», «Моє кохання сірооке».

В. Хурсенко: «Соколята», «Ні, я нічого не забув».

І. Шамо: «Три поради», «Пісня про Київ», «Пісня про щастя», «Ідуть дощі», «Проводжала мати свого сина».

Б. Янівський: «Журавочка».

### **Українські народні пісні:**

«Ой не світи місяченьку», «Ой на гору козак воду носить» в обробці Л. Кауфмана.

«Дощик, дощик» в обробці М. Лисенка.

«Зелененький барвіночку» в обробці П. Бойченка.

«Чотири воли пасу я», «Очеретом качки гнала» в обробці А. Кос-Анатольського.

«Ой зійди, зійди, ясен місяцю» в обробці Лисенка.

«Серед села дичка» в обробці Д. Задора.

### ***Пісні зарубіжних композиторів:***

Music by Elton John, lyrics by Bernie Taupin – «Believe».

Music & words by Johnson, Penniman, Blackwell – «Long tall Sally».

Music by Alice Dona & words by Serge Lama – «Se suis Malade».

Music by N. Gimbel & words by P. Beltran – «Sway».

Music by Tomaso Giovanni Albinoni, Rick Allison & words by Lara Fabian, Dave Pickell – «Adagio».

Music by Mike Chapman & words by Holly Knight – «Simple the Best».

Music by Cy Coleman & words by Dorothy Fields – «Big Spender».

Music & words by Kristian Lundin, Andreas Carlsson – «I'm Alive».

Music & words by Alan Merrill and Jake Hooker – «I Love Rock'N'Roll».

Music & words by Floyd Nathaniel Hills and Kara Elizabeth DioGuardi – «Sober».

Music & words by Adriano Celentano – «I love you».

Music & words by Dorothy LaBostrie and Richard Penniman – «Tutti frutti».

Music & words by Burt Bacharach and Hal David – «Say A Little Prayer For You».

Music & words by Jon Bon Jovi, Richie Sambora, Jay Orpin и Max Martin – «It's My Life».

Music & words by Tim Rose – «Venus».

Music & words by Freddie Perren and Dino Fekaris – «I Will Survive».



Music & words by Don Gibson – «Sweet Dreams».

Music by Bernardino Bautista Monterde, Spanish lyric by Antonio Music & words by Ortiz Calero, English lyric by Dorothy Dodd – «Macarena».

Music & words by Sam Brown – «Stop!».

Music & words by Kenny Edmonds and Antonio Reid – «I'm Your Baby Tonight».

Music & words by Bob Gaudio and Peggy Farina – «Beggin'».

### *Джазові стандарти*

Music & words by Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey – «Sweet Georgia Brown».

Music by Raymond Hubbell & words by John L. Golden – «Poor Butterfly».

Music by George Gershwin & words by Ira Gershwin – «Oh, Lady be good».

Music by Richard Rodgers & words by Lorenz Hart – «Blue room».

Music by Ray Henderson & words by Mort Dixon – «Bye, bye blackbird».

Music by Victor Herbert & words by Al Dubin – «Indian summer».

Music by Vincent Rose & words by Al Jofson & B.G. De Sylva – «Avalon».

Music by Richard A. Whiting & words by Johnny Mercer – «Too Marvelous for words».

Music by George Shearing & words by George David Weiss – «Lullabye of birdland».

Music by Thelonius Monk & words by Bernie Hanighen – «Round midnight».

Music by Henry Mancini & words by Johnny Merce – «Days of wine and roses».

Music by Harry Warren & words by Al Dubin – «September in the rain».

Music & words by Vermon Duke – «Autumn in New York».

Music by John Green & words by Edward Heyman – «I cover the waterfront».

Music & words by Cole Porter – «Love for sale».

Music by Gene De Paul & words by Johnny Mercer – «Namely you».

Music by J. Fred Coots & words by Haven Gillespie – «You go to my head».

Music by James Van Heusen & words by Phil Silver – «If I love again» (With the laughing face).

Music by Sigmund Romberg & words by Oscar Hammerstein – «Softly as in a morning».

Music by Ralph Burns & Woody Herman & words by Johnny Mercer – «Early autumn».

Music by Vincent Youmans & words by Anne Caldwell – «I know that you know».

Music by Johnny Mandel & words by Paul Francis Webster – «A time for love».

Music by Jerome Kern & words by Oscar Hammerstein – «All the think you are».

Music & words by Dizzy Gillespie & Frank Paparelli – «A night in Tunisia».

Music & words by Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston – «I'll remember April».

## **РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА**

### **Основні:**

1. Антонюк А. Постановка голосу. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
3. Вправи та вокалізи: навчально - методичний посібник / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; упоряд.: Е. В. Макарова, В. Г. Яковенко. Київ : Київ ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. 58 с.
4. Голос людини та вокальна робота з ним. Автор. колектив кафедри співу Інституту мистецтв. Монографія. Івано-Франківськ, 2010.
5. Кушка Я. С. Методика навчання співу: посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с
6. Мережко Ю.В., Шепеленко Г.Б. Вокальні твори українських композиторів кінця XIX – початку XXI століття: навч.-метод. посіб. для студентів ВЗО. Київ: Інтерсервіс, 2020. 180 с.

7. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ, 1985. 80 с.
8. Можайкіна Н.С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник. Київ, 2016. 216 с.
9. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. 116 с.
10. Пляченко Т.М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). Кіровоград : КДПУ, 2005. 80 с.
11. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ, 1998. 160 с.

#### **Додаткові:**

1. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. – Т. 1. – 680 с.
2. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; НАН України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Вид. ІМФЕ НАН України, 2018. Т. 5 – 536 с.
3. Вокальні твори [укладач, редактор, автор ідеї і вступної статті Надія Супрун-Яремко]. Апріорі 2017 р. 104 ст.
4. Milton Okun New York Times Great Songs of the Sixties Paperback – June 1, 1970. 340 p.